СВОБОДА — SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК — UKRAINIAN DAILY

РІК LVI. Ч. 161. ДЖЕРЗИ СИТІ і НЮ ЙОРК, СЕРЕДА, 14-го ЛИПНЯ 1948 — No 161. JERSEY CITY and NEW YORK, WEDNESDAY, JULY 14, 1948 VOL. LVI.

ТРИ ЦЕНТИ в Зл. Д. Америки; ПЯТЬ ЦЕНТІВ Закордоном. — Тел. „Свободи": BErgen 4-0807, 4-0237. — Тел. У. Н. Союзу: BErgen 4-1016 — THREE CENTS in the United States; FIVE CENTS Elsewhere.

ДОҐЛЕС ВІДМОВИВСЯ КАНДИДУВАТИ НА ЗАСТУПНИКА ПРЕЗИДЕНТА

БАРКЛІ ЧЕРГОВИМ КАНДИДАТОМ. ДЕМОКРАТИЧНА КОНВЕНЦІЯ ПОЛЕМІЗУЄ З РЕСПУБЛИКАНЦЯМИ

Филаделфія, 13 липня. Вчора в год. 11:30 тут згідно з програмою почалася в Міській Авдиторії Краєва Конвенція Демократичної Партії. Програмову промову виголосив тимчасовий предсідник, сенатор Барклі з Кентокі, атакуючи „реакційні" постанови Републиканської конвенції, що зібрані прийняли з великим ентузіязмом. Проте, головною проблемою вчорашнього дня була справа номінації кандидата на заступника президента, після того, як суддя Верховного Суду, Вилйєм О. Доґлес, не зважаючи на особисте прохання президента Трумана, рішучо і остаточно відмовився кандидувати. В міжчасі видвигнено ще кандидатуру ґубернатора Вилйєма Престона Лейна зі стейту Меріленд, але цей теж відмовився, покликуючись на зобов'язання до своїх виборців в стейті. Після довших дальших дискусій виринула кандидатура сенатора Албена В. Барклі з Кентокі. Після головної промови сенатора, в якій він скидав на республиканців вину за високі ціни та взагалі розправився з їхніми „реакційними" рішеннями під час 80-го Конґресу в цьому році, делегати протягом 28 мінут влаштували йому справжню демонстрацію, яка могла б бути і осторогою для президента Трумана, бо існує загальне переконання, що він не ставиться до кандидатури Барклі на пост свого заступника як президента з великим одушевленням.

ДАЛЬШЕ ЗАЛОМАННЯ ОПОЗИЦІЇ ПРОТИ КАНДИДАТУРИ ПРЕЗИДЕНТА ТРУМАНА

Филаделфія, 13 липня. Перший день Краєвої Конвенції Демократичної Партії позначився дальшим заломанням опозиції проти кандидатури президента Трумана, що її очолювали представники південних стейтів та до якої з інших мотивів та в іншій формі прилучувалися й делегації деяких інших стейтів, між ними і Ню Джерзі та Ню Йорку. Представники Ню Джерзі піддержують тепер кандидатуру президента Трумана, після того, як ген. Айзенгавер від неї рішучо відмовився. Сильна делегація зі стейту Тексас вчора вже теж виступила проти південних „екстремістів" в опозиції проти през. Трумана, відкликаючи кандидатуру ґубернатора Лейні з Аркензо, бо він відмовився пообіцяти, що не буде розбивати Демократичної партії в опозиції до президента Трумана під час президентських виборів. Вчора вже теж цілком притихла „револьта" проти кандидатури президента Трумана серед нюйорської делегації і вважається, що з неї щонайменше 90% будуть за цею кандидатурою. Нюйорська делегація вчора теж ухвалила резолюцію, в якій піддержує державу Ізраїля та домагається скасування заборони вивозу зброї.

ПРЕЗИДЕНТ ТРУМАН ПРИЇДЕ ДО ФИЛАДЕЛФІЇ НА КОНВЕНЦІЮ

Вашинґтон, 13 липня. В Білому Домі робиться підготовку на виїзд президента Трумана на Демократичну Конвенцію до Филаделфії, де він офіціяльно мав би прийняти номінацію на кандидата на президента у найближчих виборах. Як дату приїзду президента Трумана на Конвенцію згадується найбл. четвер хоча ще вона остаточно не визначена. Після прийняття номінації президент Труман вернеться до свого дому в Індепенденс зі звичайною в таких випадках парадою та залишиться там на короткому відпочинку перед остаточною передвиборчою кампанією на президента.

ГРОМАДЯНСЬКІ ПРАВА ГОЛОВНОЮ ПРОБЛЕМОЮ ДЕМОКРАТИЧНОЇ ПЛЯТФОРМИ

Филаделфія, 13 липня. Окремий комітет Демократичної конвенції, зложений з 18 осіб, вже від кількох днів майже безперервно працює над проєктом плятформи цьогорічної конвенції Демократичної партії. Виявляється, що проблема громадянських прав стала головним спірним пунктом і між самими членами комітету. Діло в тому, що представники південних стейтів вважають проєкт за гострий, якого в жодному разі не можна прийняти, тоді як представники північних стейтів вважають його за до тої міри лагідний, що його взагалі не годиться ухвалювати. В проєкті плятформи передбачується, між іншим, відкликання закону Тефта-Гартлі.

РАКЕТОВІ ЛІТАКИ В ПЕРШОМУ ПЕРЕЛЕТІ ЧЕРЕЗ АТЛЯНТИК

Ню Йорк, 13 липня. Тут повідомлено, що 20 американських і британських ракетових літаків, найшвидших боєвих літаків в світі, підготовляються до першого перелету через Атлянтик. Американську ескадрилю творять 14 „Шутінґ Старс", а британську 6 „Вемпайерс". Вони зустрінуться на Ґренляндії. Їх вилет залежить ще тільки від пригожої погоди.

ЗБУНТУВАЛАСЯ ЗАЛОГА АМЕРИКАНСЬКОГО ПАРОПЛАВА

Лондон, 13 липня. (ЮП)— Місцева головна кватира американської Нейві одержала повідомлення про бунт залоги на американському пароплаві Вилйєм Карсон на Атлянтику на північ від Азорів. З пароплавом втрачено контакт, а повідомлення про бунт зловила радіостанція у Валенсії. Командантом корабля є капітан Е. В. Брейтвейт і на кораблі було 36 членів залоги.

СХІДНА ЗАЛІЗНИЦЯ ПОДОРОЖІЄ НА 17%

Вашинґтон, 12 липня. Міжстейтова Комерсійна Комісія признала з кінцем минулого тижня Східній Залізниці право підвижчити ціну на білети пересічно до 17%. Дозвіл охоплює 61 залізниці на території на північ від рік Огайо і Потомак та на схід від Міссісіпі.

Бернадотте пропонує рішучість в палестинській справі

Лейк Соксес, Н. Й., 13. липня. — Посередник ОД в Палестині, ґраф Бернадотте, склав вчора в Раді Безпеки звідомлення про свою акцію посередничення в полагоджуванні арабсько-ізраїльського конфлікту. Він ствердив, що негайна і рішуча акція Ради Безпеки могла б ще здержати війну в Палестині, іменно зупинити арабів перед ужиттям сили і в такому випадку Ізраїльська держава продовжувала б існувати. В іншому випадку ціла проблема Палестини буде вирішена на полі бою. На тему звіту Бернадотте сьогодні має відбутися окреме засідання Ради Безпеки. Негайно після висадки на аеродромі Ля Ґвардія, де його зустрічали представники ОД з генеральним секретарем Триґве Лі, граф Бернадотте відбув ще цілий ряд „приватних" конференцій з різними представниками.

ДАЛЬШІ УСПІХИ ІЗРАЇЛЬЦІВ У ВІЙНІ В ПАЛЕСТИНІ

Тель Авів, Ізраїль, 13 липня. Командування ізраїльської армії повідомило, що модерна арабська місцевість Рамлеґ, ключовий стратегічний пункт на шляху з Тель Авів до Єрусалиму та центр арабської сили на цій ділянці фронту, здалася вчора безумовно ізраїльським військам. Рамлеґ скапітулював після оточення його ізраїльцями та під загрозою [illegible] аеродрому і міста Лідди, це вже друга велика перемога ізраїльців в останніх днях відновлених боїв. Тимчасом араби при допомозі танків вчора знову відбили на тому самому фронті два важливі стратегічні міста на північний схід від Лідди, закріплюючись там.

КОРОЛЬ ІБН САУД ГРОЗИТЬ СВОЇМИ САНКЦІЯМИ

Каїро, Єгипет, 13 липня. Місцева преса друкує повідомлення, що арабський король Ібн Сауд скасує всі признані Америці нафтові концесії, якщо Рада Безпеки ухвалила б господарські, або будьякі інші санкції проти арабів. Ібн Сауд мав заявити королеві Трансйорданії, що для Палестини він готов жертвувати себе самого і своїх синів.

БРИТАНІЯ ЗДЕРЖАЛА ВИПЛАТУ ФОНДІВ АРАБАМ

Лондон, 13 липня. Британський уряд дав арабам вчора передсмак того, що сталося б, якщоб Рада Безпеки ухвалила проти них санкції за продовжування війни в Палестині. Підпорядковуючись рішенням Ради Безпеки в питанні аґресії в Палестині, британський уряд здержав вчора виплату 2,000,000 долярів, як чверть річну допомогу на вдержання трансйорданського леґіону, як це передбачується договором.

БОЛЬШЕВИЦЬКИЙ ВИСТУП ПРОТИ БРИТАНІЇ І БЕЛЬҐІЇ

Лейк Соксес, Н. Й., 13 липня. Совєтський представник в Протекторатній Раді ОД обвинувачував вчора Британію і Бельґію, що вони експлуатують свої африканські колонії та самі збагачуються коштом колоніяльного населення. Він домагався прослідження відносин в тих колоніях. Ніхто в приявних не видвигнув пропозиції на прослідження колоніяльної експлуатації і рабства в Совєтському Союзі.

КОРЕЙЦІ ПРИЙНЯЛИ НОВУ КОНСТИТУЦІЮ

Сеул, Корея, 13 липня. Корейська Національна Асамблея прийняла вчора нову конституцію „Демократичної Республики Кореї", що 29,000,000 корейців обіцює „безпеку, вільність і щастя" та взиває до повного розвитку „рівности кожної одиниці на всіх ділянках політичного, економічного, соціяльного і культурного життя". Конституція, що має 103 параграфи, забезпечує всім громадянам рівні громадянські права та демократичні свободи.

Британія вислала нові війська до Німеччини

БРИТАНСЬКИЙ МІНІСТЕР АВІЯЦІЇ В БЕРЛІНІ. УЯРД ЗАПЕРЕЧУЄ ВОЄННІ ПОГОЛОСКИ.

Лондон, 13. липня. (АП). — Вчора ввечорі з урядових британських джерел потверджено вістку, що протягом останніх тижнів британці вислали до Німеччини, включно з Берліном, нові військові підкріплення. Це повідомлення видано у зв'язку з попереднім запере[illegible]ством війни. Тут не скривається, що заходи британського уряду та висилка нових контінгентів британських військ до Німеччини стоять у зв'язку з викликаною Совєтами політичною крізою в Берліні. Речник Американської Армії в Німеччині повідомив, що з американського боку докищо не плянується таких самих заходів. До Берліна вчора прилетів британський міністер авіяції Артур Гендерсон, з метою приглянутись, як американський і британський повітряний транспорт дає собі раду зі совєтською бльокадою міста. Бувший британський міністер закордонних справ, Ентоні Іден, зупинився в Гамбурґу і є теж в дорозі до Берліна. Він відмовився дати будьякі вияснення причин і цілі його подорожі. У зв'язку з цим усім в Британії сильно поширюються воєнні поголоски, так що уряд вважав за відповідне їх заперечити.

ЗДВИГ У.Н.О. В КАНАДІ

Едментон, Алта. — В днях 2, 3 і 4 липня тут відбувся перший З'їзд і Здвиг Українського Національного Об'єднання та братніх організацій Західної Канади. В З'їзді взяло участь 358 осіб, що заступали понад 50 організаційних звен. Виголошено цілий ряд докладів, відбуто дискусію та устанлено напрямні дальшої праці. В резолюціях підкреслено ідеологію УНО, нап'ятновано підривну роботу комуністичної п'ятої колони в Канаді та підкреслено визвольні змагання українського народу, висловом яких є боротьба УПА. З'їзд висловив своє позитивне становище до КУК і ПАУК та формованої тепер в Европі Української Національної Ради. В програму З'їзду входили теж всілякі товариські зустрічі та Фестивал і великий Концерт. (За „Н. Шляхом").

ПОВСТАННЯ В ЗАХІДНІЙ УКРАЇНІ?

Париж, 27 червня. Місцевий тижневик „Українець у Франції" під таким заголовком подає таку вістку: Швайцарська газета „Базлер Нахріхтен" недавно подала під такими наголовками повідомлення агенції „Ексчейндж" зі Львова, що для всіх областей Західної України совєтська влада тепер запроваджує гострі заходи безпеки. Зокрема йдеться про охорону залізничих шляхів і споруд та інших важливих державних об'єктів. В околиці Станиславова стягають відділи спеціяльних військ безпеки. Спостерігачі вважають, що всі ці заходи робиться у зв'язку з новими діями українських повстанців. З району Карпат та зі Східної Словаччини повідомляють про групування нових значних повстанських відділів.

ПЕРШИЙ ТРАНСПОРТ УКРАЇНСЬКИХ ПЕРЕСЕЛЕНЦІВ ДО ПАРАҐВАЮ.

Дня 13-го липня має виїхати з Німеччини до Параґваю перша група українських переселенців, завданням якої буде головно в порозумінні та при співпраці місцевого Українського Допомогового Комітету приготовити місце та відповідну обстановку для дальшої української іміграції. Кілька родин вже виїхало туди минулого місяця а протягом цього року мало б виїхати в загальному біля 1,200 осіб.

ТРЕТІЙ КОНГРЕС ОБ'ЄДНАННЯ УКРАЇНСЬКИХ РОБІТНИКІВ У ФРАНЦІЇ.

Париж, Франція. — Згідно з повідомленнями тижневика „Українець у Франції", в Парижі мав відбутися в днях 3 і 4 липня Третій Конгрес Об'єднання Українських Робітників у Франції. Ціллю Конгресу є „спільними зусиллями вирішити важливі проблеми життя української еміграції у Франції, яка майже в цілости складається з робітництва усіх професій". Конгрес мав відбутися під гаслами: Єдність, Праця, Честь, Україна.

ЩЕ ОДНА ПАРТІЯ УКРАЇНСЬКОЇ ЕМІГРАЦІЇ В ЕВРОПІ.

„Українські Вісті" з 9-го червня (виходить в Новому Ульмі) повідомляють, що „нещодавно в Ашафенбурзі відбувся з'їзд представників української еміграції, який зібрав понад 200 делегатів, переважно зі Слобожанщини, Полтавщини, Київщини та Поділля". З'їзд у своїй масі мав складатися з нової еміграції, хоча були теж представники старої. Після вислухання цілого ряду докладів та дискусії рішено зорганізувати „Союз Земель Соборної України", як „нібн організацію політичну, але нового типу". Союз „приєднується до зусиль організувати і скликати Українську Національну Раду'.

АМЕРИКАНЦІ РОЗБУДОВУЮТЬ АЕРОДРОМ В БЕРЛІНІ

Берлін, 13 липня. Американська рішучість в боротьбі зі совєтською бльокадою в Берліні виявилася вчора в повідомленні про розбудову американського аеродрому на Темпельгофі, що збільшить спроможність американського повітряного транспорту до цього міста на приблизно одну третю дотеперішньої кількости. Американські інженери і німецькі робітники вже почали інтензивну працю при будові нового стартового шляху серед і на руїнах довколичних забудовань. Праця потриває приблизно два місяці. Тимчасом Совєти продовжують свою бльокаду, поширюючи тільки пропаганду, мовляв вони розглядають можливості її злагіднення. Як відомо, причиною припинення залізничого руху між західними зонами і Берліном большевики подали необхідність направи залізничої лінії між Берліном і Гельмштад. Американці сміються з того викруту, що ще більше компромітує Совєтів, якщо така великодержава, що хоче панувати над світом, як це у випадку зі Совєтами, не може направити короткої залізничої лінії. Проте, всі знають, що це тільки глупий большевицький викрут. Рівночасно з повідомленням про розбудову американського аеродрому на Темпельгофі, теж повідомлено, що і британці збільшують свій аеродром на [illegible]. Протягом останніх 24 годин до Берліна прилетіло 406 американських і британських транспортових літаків.

ЗАПОВІДАЮТЬ ЗМЕНШЕННЯ ХАРЧОВИХ ПРИДІЛІВ В БЕРЛІНІ

Франкфурт, 13 липня. Керівник харчового відділу при американському військовому управлінні в Німеччині повідомив, що не зважаючи на всі зусилля західного повітряного транспорту забезпечити Берлін потрібними харчами, там не пощастить вдержати дотеперішні харчові приділи довше, як один місяць, якщо совєтська бльокада мала б продовжитися. Опісля ці приділи будуть відповідно зменшені.

ШВАЙЦАРІЯ ДОМАГАЄТЬСЯ ПОЛАГОДЖЕННЯ СПРАВИ НІМЕЦЬКОЇ ВЛАСНОСТИ

Берн, Швайцарія, 13 липня. Швайцарський уряд звернувся окремими нотами до урядів Злучених Держав, Британії і Франції, прохаючи невтрального полагодження справи німецьких посілостей в Швайцарії. Діло в тому, що Німеччина мала в тій країні відповідні капітали та інвестиції, які тепер на підставі договорів належать до розпорядження [illegible] бути покриті воєнні відшкодовання. Швайцарія вважає, що попереднє рішення в цій справі було несправедливе і вона домагається провірки.

ТЕРПІННЯ ЗАХІДНИХ СОЮЗНИКІВ МАТИМЕ ТЕЖ СВІЙ КІНЕЦЬ

Лондон, 13 липня. В британських урядових колах серіозно застановляються, як довго західні союзники мають дожидати на совєтську відповідь на їх протестаційні ноти в справі бльокади Берліна. Берлінську справу тут вважається за наглу і висловлюється переконання, що Британія, Америка і Франція не повинні ждати довше, як до кінця цього тижня і якщо совєтська відповідь до того часу не наспіє, вони повинні поробити відповідні „дальші кроки".

НІМЕЦЬКЕ СТАНОВИЩЕ ДО ДЕРЖАВНИХ ПРОПОЗИЦІЙ ЗАХ. СОЮЗНИКІВ

Франкфурт над Майном, Нім., 13 липня. Премієри західно-німецьких країн дали остаточно відповідь на пропозиції західних союзників щодо створення західно-німецької держави. Німці в прінціпі погоджуються на створення режиму та відповідних своїх власних законодавчих і виконавчих органів, але вони всіляко хотіли б оминути, щоб цему надавати „державного характеру" та щоби законні основи під режим називати „конституцією". Вони видвигнули цілий ряд проти-пропозицій, що по суті покриваються з винесеними на Лондонській конференції рішеннями, але яких не можна з ними погодити під формальним оглядом. Це створює нові труднощі в нормалізації відносин в західній Німеччині, бо теперішні німецькі керівники бояться перебирати за це відповідальність. На цю тему мали б відбутися чергові наради між західними представниками і німецькими керівниками в найблищу п'ятницю.

МАКЕДОНСЬКІ КОМУНІСТИ ЗБІЛЬШУЮТЬ КОМУНІСТИЧНУ КРІЗУ НА БАЛКАНАХ

Беоґрад, Югославія, 13 липня. Македонська комуністична партія тепер зі свого боку вмішалася в колотнечу „комуністичної сім'ї" та внесла новий і, можливо, найбільш серіозний елемент в конфлікті між югославськими і московськими большевиками. Македонці нагло виступили з обвинуваченнями, що лояльні до Москви і Комінформу болгарські та албанські комуністи мають претенсії до югославських територій. Це перше обвинувачення комуністів комуністами в імперіялізму і загально вважається, що Москва того македонцям не простить.

МІКОЛАЙЧИК НА АВДІЄНЦІЇ В ПАПИ

Рим, 13 липня. Папа Пій XII. прийняв вчора на двадцять-хвилинній приватній авдієнції відомого польського політика Станіслава Міколайчика. У ватиканських колах заявляють, що Папа і Міколайчик не говорили на політичні теми.

ЗАПОВІДАЮТЬ ВІДНОВЛЕННЯ ІТАЛІЙСЬКО-СОВЄТСЬКИХ ПЕРЕГОВОРІВ

Рим, 1 липня. Совєтський амбасадор в Римі, Міхаїл Костілєв, відбув вчора наради з італійським міністром закордонних справ, графом Сфорца, темою яких було відновлення італійсько-совєтських переговорів в справі договору приязні, торговлі і мореплавства. Італійська делегація ще цього місяця мала б виїхати в цій справі до Москви.

SVOBODA
UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sundays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 81-83 Grand Street, Jersey City 3, N. J.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N.J. on March 30, 1911 under the Act of March 3, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1130 of Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

ПЕРЕДПЛАТА:		SUBSCRIPTION RATES:	
На рік	$7.00	One year	$7.00
На пів року	$3.75	Six months	$3.75
На три місяці	$2.00	Three months	$2.00
В Джерзі Сіті і закордоном:		Foreign and Jersey City Rates:	
На рік	$10.00	One year	$10.00
На пів року	$ 5.25	Six months	$5.25
На три місяці	$ 2.75	Three months	$ 2.75
Число з понеділка (англійською частиною):		Monday's issue (the Ukrainian Weekly, English language supplement):	
На рік	$2.50	One year	$2.50
На пів року	$1.50	Six months	$1.50

Classified Advertising Department, 597—7th Ave., New York 18, N. Y. BRyant 9-0582.

Кожна зміна адреси коштує 10 центів.

За оголошення редакція не відповідає.

Адреса: "SVOBODA," P. O. Box 346. JERSEY CITY 3, N. J.

НАСЛІДКИ ПОСЛУХУ МОСКВІ

Комуністи заметушились, бо згідно з ухваленим в конгресі законом вимагається від юнійних провідників складення заяв, що вони не є комуністами. Як комуністи вони не могли б тепер займати урядових становищ в юнії. Комуністів вважається за небезпечний елемент в тому розумінні, що вони не є льояльними Америці й на випадок воєнного нещастя і війни з Совєтами, не слухали б Вашингтону, а тільки повинувались би приказам Москви. Іншими словами зраджували б свою країну. Хоч щодо цього немає нині в нікого сумніву, проте ніхто не думає замикати комуністів до тюрем за це, що вони є комуністами. Іде тільки про забезпеку країни і американського народу перед горсткою фанатиків, що навчені ставити інтерес червоної Росії вище інтересів своєї країни. Бо яка ж влада і яка суспільність, хоч би і найліберальніша, могли б в таких небезпечних часах, як теперішні, глядіти спокійно, як нельояльні люди, а то й зрадники, займають становища, які дають їм можливість параліжувати цілу господарку країни, промисловість, транспортацію, тощо.

Як би комуністи любили Америку і були американськими патріотами, вони розуміли б властиву причину, чому перейшов в конгресі закон, який вимагає від юнійних урядовців заяв під присягою, що вони не належать до Комуністичної партії. Вони знали б, що їхня вірність Москві спричинила цей закон. То як американські громадяни вони мають право старатись, щоб новий конгрес, що зійдеться на наради в наступному році, змінив цей закон. Але поки це станеться, треба повинуватись законові. Якби такі речі дялись в царстві Сталіна, то там давно вистріляли б не тільки таких, що пробували б ставити спротив владі, але й таких, на яких тільки падає підозріння, що вони ставляться до влади неприхильно, а яким в Америці взагалі нічо не могло би статись. Тільки в воєнних часах, чи тоді, коли країні загрожує війна, мають на такі непевні елементи пильніше око, особливо, коли вони є на становищах, звідки можуть легко шкодити обороні країни перед ворогом.

Комуністи знають, як загал американського народу до них відноситься. Вони знають, що тепер щораз частіше пишуть і говорять про них як „зрадників Америки". Якраз тому вони часто не признаються, що є комуністами і публично заперечують, що є членами Комуністичної партії, називаючи себе „прогресивними". Як „прогресивні" вони позаймали, головно за Рузвельта, визначні становища, теж і в робітничих юніях. Облудною „прогресивністю" вони збаламутили багато добрих, але легковірних американців, головно з ліберальних кол. Усе це виходить тепер на денне світло. Будучи на ділі комуністами і членами Комуністичної партії, а вдаючи некомуністів, вони тепер знайшлись у скрутному положенні, бо від деяких з них, як от у юнях, зачинають вимагати заяви під присягою, чи вони приналежні до Комуністичної партії.

Очевидно, що комуністи не вагались би і під присягою сказати неправду, та біда, що Еф Бі Ай роками за ними добре слідила і має тепер наглядні докази, де вони були і що робили, а в тому, теж чи були і є членами Комуністичної партії.

Наша допомога українським скитальникам в Европі

ЗВІТ ПРЕДСТАВНИКА З. У. А. Д. КОМІТЕТУ НА ЕВРОПУ, АДВ. РОМАНА І. СМУКА НА ЗАСІДАННІ ДИРЕКЦІЙНОЇ РАДИ КОМІТЕТУ ДНЯ 11-ГО ЛИПНЯ.

Два тижні тому вернувся з Німеччини представник ЗУАД Комітету на Европу, адв. Роман І. Смук з Шікаго, після 10 місяців праці серед і для українських скитальників. Конкретною причиною його приїзду були дальші потреби в допомоговій акції в Европі, головно у зв'язку з ухваленням недавно в Конгресі закону про допущення 200,000 скитальників до Америки. Адв. Смук вже відбув цілий ряд важливих нарад з Екзекутивою Комітету, відвідав відповідні уряди у Вашингтоні і тепер ще відбуде кілька громадських інформаційних зібрань в Клівленді (13. липня), Дітройті (14-го), в Ню Йорку (15-го) і у Филаделфії (16-го липня) та знову вернеться до своїх збільшених ще обов'язків представника і керівника допомогової акції американських українців в Европі. З Німеччини адв. Смук приїхав не без слідів важкої праці та великих невигод, але за два тижні в „олд, гуд" Америці вже знову — як кажуть — дещо „відмок" і до праці вернеться з новими силами та новою енергією, якої йому ніколи не бракувало. З Німеччини він привіз не тільки всі посвідчення на фінансові видатки, але й багато всілякого матеріялу з життя, злиднів, праці і досягнень наших скитальників. Між іншими, він має коротко-метражну фільму з Тижня Української Культури в Мюнхені, накручену аматором-українцем. Він привіз теж біля 10,000 власноручно підписаних посвідчень від тих українських скитальників, що одержали допомогу від нашого Комітету. Це для тих патріотів, що свою байдужність в громадських справах прикривають говоренням, мовляв, „нічого не робиться". Адв. Смук має і привіз теж величезну кількість всіляких інших документів, які не тільки сто - відсотково потверджують його звідомлення, але й відкривають та вияснюють цілий ряд нових проблем, досі мало, або цілком не відомих у нас в Америці та безпосередньо зв'язаних з українською еміграцією в Европі.

Свій звіт на зборах Дирекційної Ради, ЗУАДКомітету адв. Смук склав усно, користуючись тільки час-до-часу малою запискою та одним, чи другим документом. Він говорив без перерви біля трьох годин і опісля ще стільки часу забрали вияснення та відповіді на запитання під час дискусії. Проте, наостанці він все ще мусів ствердити, що теми його інформацій навіть в приблизному не вичерпано і на це було б потрібно не годин, але днів, якщо не тижнів.

⁂

„Майже 10 місяців тому — зачав свій звіт адв. Р. Смук — ви вислали мене до Европи, щоби допомогти українцям, які потерпіли в другій світовій війні та опинилися поза межами України. Ви купили мені подорожний білет в одну сторону і сказали все, що ви знали, але ви не дали, бо не могли мені дати ані директив, ані конкретних вказівок. Ви обмежились до найважливішого: допомагай якнайбільше і роби, аби було якнайліпше".

Він сам, адв. Смук, теж нічого не знав про цю проблему, яку мав розв'язувати в чужій країні та серед чужих обставин. Того, з чим він мав давати собі раду, він не міг ані навчитися в школі, ані вичитати в жодній книзі, бо це є проблема, з якою вперше зустрівся весь світ. З такою підготовкою і з такою свідомістю він приїхав до Европи. За собою він тепер вже має біля 10 місяців праці і досвід і за цих десять місяців йому пощастило виконати роботу, про яку раніше не мав найменшого уявлення. Пощастило заключити договір з Підготовчою Комісією Міжнародної Організації для Збігців (ІРО) і з відповідними військовими властями, наладнано зв'язки з усіми консулятами та закордонними представництвами, наладнано співпрацю з чужими Доп. Комітетами. Сьогодні з нашим Комітетом там уже рахуються під кожним оглядом і його поважають. Пощастило створити відповідну організаційну сітку і в бюрах нашого Комітету там працює сьогодні вже біля 150 осіб, частина з яких є платними урядниками. Закуплено по дуже добрій ціні більшу кількість харчів. Пощастило у великій мірі наладнати еміграційні справи до ЗДА, Канади і Південної Америки. Створено постійну лінію постачання харчів та іншої допомоги, так що тепер наш Комітет вже нікому зі скитальників не дасть вмерти з голоду. Пощастило створити два українські робітничі табори (в містах Дісен і Гановер), що стали справді взірцем української трудової чести. Створено культурний відділ, де працюють наші науковці. А найбільшу допомогу, як правну так і матеріяльну наш Комітет дав бувшим воякам УПА, що перейшли в американську зону. В Мюнхені зорганізовано Тиждень Української Культури, з якого тепер беруть собі приклад всі інші національності, включно з американцями. Пощастило зареєструвати та відповідно охопити всіх сиріт в американській зоні та продовжується це в інших зонах. Це тільки коротка загальна характеристика його праці та вступ до його звіту.

В дальшому адв. Р. Смук точніше зупинився на поодиноких справах.

Женевський договір з І. Р. О.

Дня 18. вересня адв. Смук приїхав до Франкфурту та після довгих конференцій з представниками американських військових властей виїхав до Женеви в Швайцарії з метою добитись офіційного визнання нашого Комітету в ІРО та оформити контракт нашої праці на европейському терені. Це вимагало справді величких зусиль і впертости. Проте, договір з ІРО був передумовою будької праці взагалі. Діло в тому, що після розв'язання УНРРА, разом з нею закінчилися і всі контракти, що їх мусили мати допомогові організації, які діють в Европі. Адв. Смук від імені ЗУАДКомітету практично мусів створити перший взірець такого нового контракту. При цьому він натрапляв на великі трудноші, як з огляду на саму справу, так і на оточення. Адвокатська практика і звичка йому тут багато допомогли. Перш за все — в ІРО були ті самі люди, що раніше були в УНРРА й їх відношення до українців взагалі, а до українських скитальників зокрема було наскрізь вороже. Входячи в переговори з адв. Смуком в справі договору зі ЗУАД Комітетом, вони, здається, мали виразне бажання тільки здискредитувати його, як це вже раніше було зроблено з представником литовського Комітету. Адв. Смук каже, що він своєчасно „понюхав письмо носом" і після трьох тижнів праці — договір був підписаний. Договір, оригінал якого адв. Смук має зі собою, був краще нашою пропозицією, що ми хочемо робити. Інтересно, що власне цей наш договір став опісля зразком для всіх інших контрактів і ІРО цю честь нашому Комітетові віддає, згадуючи його завжди на першому місці. Але це був тільки початок. Опісля треба було добитись відповідного признання від зональних американських і британських властей та підписати вже контракти про те, що і як буде там робити. Окремі заходи в цій справі треба було робити в Австрії, що вважається не окупованою, тільки звільненою країною. Для прикладу, як там ці справи полагоджуються, адв. Смук наводить, що йому

(Продовження на стор. 3-тій).

Має бути так, як скаже Москва

Недільне видання нюйорського комуністичного „Дейлі Воркер" проголосило „інструкції", дані Комуністичним Інформаційним Бюром (Комінформом) усім комуністичним партіям у світі, як вони мають себе вести, до чого змагати як себе організувати і кого слухати. „Москва — усьому світу голова" усе передумала, а другим залишається тільки повинуватись. Що є добре для Росії, це є добре для усіх народів, для усіх держав.

Така є пригадка Москви комуністичним партіям. Ця пригадка є водночас ударом у всю комуністичну пропаганду в часі війни, яка голосила, що в світі можуть існувати цілком добре та в мирі дві різні системи, та що Сталін розуміє, що те, що є добре для Росії може не надаватись для Америки. Багато американських лібералів обороняли Совєти ще й на тій підставі, що московський комунізм не є ніякою загрозою для Америки і світу.

Теперішні „інструкції" розвіяли щодо цього усякий сумнів. Вони повинні переконати найневірніших Томів, що Москва змагає до панування над цілим світом та думає осягнути цю ціль при допомозі комуністичних партій різних країн. Це причина, чому всі ці партії, як і взагалі, всі комуністи, мусять повинуватись Москві. Сама вона каже, що вона одинока правильно вияснює марксистсько-ленінські принципи та що тільки одна правильна лінія для комуністичних партій у світі — це „сталінська лінія". Державний переворот, який вчинили большевики в Росії, є добрий теж і для інших країн. Теж і в них влада повинна би перейти шляхом революції в руки комуністів. Чекісти, чи там енкаведисти, концентраційні табори, невільнича праця, диктатура, тоталітаризм є теж добрі не тільки для Росії, але в тій самій мірі для Америки та інших країн світу.

Хто з комуністичних провідників у світі так не думає, той повинен тепер „щиро" признатись до помилок і публично це виявити та заявити, що правильною є тільки „сталінська лінія", її програма і тактика. Ленін-Сталін назначили, як має виглядати комуністична організація, яке має бути її внутрішнє життя, якою гострою має бути централізація і партійна дисципліна. Для фракцій і груп місця нема. Іншими словами в новій „інструкції" Москва нагадує комуністичним партіям у світі комуністичну азбуку, та все це, на чому побудовано Комуністичний Інтернаціонал, який Сталін — роблячи уступку Рузвелтові — формально зліквідував та який одначе постійно далі діяв, а тепер поширює свою діяльність під фірмою Комінформу.

Як усе, що виходить з Москви, так і це є покрите тайною. Нагадування це є дивно, що прямо дивуватись, на що це зроблено. Що ж азбуку комунізму знає нині не тільки комуністичні провідник, але знають її добре навіть не-комуністи. Коли ж проте Москва таки завзялась комуністичним партіям у світі це прилюдно пригадувати, то видно, що мусять бути на те важні причини.

Які вони, не знаємо. Може бути, що в деяких країнах навіть комуністам уже забагато московської диктатури. Можливо, що подекуди комуністи закоштували влади і гонорів, так, що самі хотіли би бути „босами", а не тільки слугами Сталіна і підніжками Москви.

Усі ці речі можливі. Для світу найважніше одначе це, що Москва одверто заявила комуністам, що вони мусять безапеляційно повинуватись і слухати її приказів в революційній боротьбі з „капіталістами" за „демократію і соціялізм".

Далі важне це, що ціла акція „народних фронтів", аранжованих Москвою в різних країнах, а в тому і в Америці, була нічим іншим, а тільки підступом, якого одинокою ціллю було допомогти комуністам дійти до влади на те, щоби таким робом легше переводити державні перевороти. Теж і ця річ була добре відома тим, що визнаються на комуністичній тактиці та етиці. Вони остерігали загал перед комуністичним підступом. Проте, як от у Франції, комуністи „народнім фронтом" збаламутили навіть політично вироблений нарід та багато нанесли йому шкоди. Нині, коли вже ніхто не цікавиться „народніми фронтами", бо вже всюди пізнали справжню їх істоту, Москва взиває комуністів держатись так, щоб всі бачили, що це „вибраний нарід", згл. „найкращі репрезентанти працюючих мас".

Дуже можливо, що ці „інструкції" видано в такому моменті, який, на думку Кремля, може довести до воєнного конфлікту між Росією і демократичними потугами. Тоді їх ціль ясна. Це остання пригадка, як мають комуністи поводитись в часі війни, кого слухати, за ким іти.

ІВАН КРАВЧЕНКО. Авторські права застережені.

ЧОРНИЙ ВОРОН

(ПРАВДА ПРО СССР)

Всім мученикам і незчисленним жертвам комунізму — присвячую.
Автор.

1)

ЗАМІСТЬ ПЕРЕДМОВИ.

Поза межами Совєтського Союзу, тобто по цей бік залізної заслони, про СССР — „батьківщину трудящих" — є досить книжок, брошур, газетних та журнальних статтей різних авторів Заходу, починаючи від політиків, письменників, журналістів, дипломатичних мужів і кінчаючи „кающимися" комуністами з СССР.

Кожний з тих шановних авторів намагається по своєму висвітлити те, що діється за залізною заслоною.

Коли я, навіть не цікавлячись прізвищем автора, перечитую всі ті намагання, то мені, від перших рядків, стає цілком зрозумілим, — хто пише: — чи „кающийся" комуніст з СССР, який свого часу належав до категорії гнобителів народу, чи чужинець, який нічого не бачив в СССР, а здогадався, спостерігаючи, що там все протилежне тому, про що всіма мовами світу галасує Кремль.

Отже, ми маємо дві категорії, так-би мовити, об'єктивних висвітлювань. Я не беру під увагу третю категорію „висвітлювань", тобто ту, що розхвалює „геніяльність" Сталіна і країну „квітучого комунізму", бо вона відробляє той гонарар, який одержала за цю працю з Кремля.

Відкидаючи цю третю категорію „висвітлювань", таку-ж брехливу як і вся московська пропаганда, я беру на увагу тільки дві перші категорії — позитивних для всього світу і негативних для Кремля, — висвітлювань.

Отже, ми маємо, повторюю, дві категорії висвітлювань: з одного боку, — чужинці про СССР, а з другого, — „кающиеся" комуністи з СССР. Але досі немає нічого, або дуже мало, написаного третьою категорією, тобто категорією гноблених комунізмом людей.

Оскільки я належу до цієї третьої категорії, тобто до скривджених, пограбованих, поневолених і катованих, — я взяв на себе обов'язок висвітлити підсовєтське життя таким, яким воно було і є в дійсності, нічого не перебільшуючи й не зменшуючи, а називаючи речі і явища їх справжніми іменами.

Мої погляди — це погляди десятків, а на загал, сотень мільйонів людей всіх соціяльних прошарків позапартійного суспільства в СССР, бо я там пройшов всі стадії рабської праці: — був селянином, робітником, конторським службовцем та інженерно - технічним працівником.

Отже слухайте:

Всі ті галасливі слова, яких вживає кремлівська пропаганда, а саме: „Мирна політика СССР", „Найдемократичніша демократія — це СССР", „Країна безклясового суспільства", „Ентузіязм мас", „Сталінське сонце", тощо, — звучать для громадянина СССР як цинізм, як катування, як іронія та шахрайство таких маштабів, яких ще не було в історії людства.

Той, хто хоче мати правдиву уяву про СССР, він все те, що чує радіом з Москви або що читає написане за завданням Кремля („щасливі громадяни", „заможне життя", вольно дише человек" і т. д.), повинен все розуміти навпаки.

Світова історія ще не знає такої системи знущань, щоб катовану людину, під час катувань, змушували вихваляти свого ката. І тільки в совєтській дійсності, уярмлені підсовєтські громадяни під загрозою смерти змушені „весело" кричати: — „Хай живе наш любий, наш геніяльний вождь і учитель Сталін!"

„Жити стало краще, — жити стало веселіше!", — можна часто чути кремлівську рекляму. На тему цієї реклями існувала в СССР анекдота, яку я дозволю собі скорочено розповісти.

Це було в дореволюційні часи. Невдаха-селянин, що мав корову з телям, свиню з поросятами, пару овець, козу, собаку та 2—3 десятки курей, — звернувся до священика, з проханням дати йому пораду: — Що зробити, щоб покращити собі і своїй багаточисленній родині, — умовинні життя?

Після глибокої роздуми, піп сказав, що він може зробити так, що Іванове (селянин звався Іван) життя буде щасливим та радісним, але при тій умові, що Іван виконуватиме всі його поради. Іван дав згоду. Тоді піп наказав йому вертатись додому і негайно забрати в кімнату всіх курей (до речі, Іван, дружина і восьмеро дітей жили в одній невеличкій кімнаті).

Коли, через кілька днів, Іван прийшов до попа і скаржився, що жити зробилось ще важче, піп наказав йому вертатись додому і забрати в кімнату свиню з поросятами...

Отже, кожного разу, коли Іван прибігав до попа і все більше і більше скаржився, що жити робилось ще важче, — піп наказував забирати в кімнату: то овець, то козу, то корову з телям і нарешті, — собаку.

А коли Іван, у відчаю, схопив мотузок, щоб повіситись, в цю хвилину надійшов піп і порадив йому не впадати в розпуку, а випустити курей...

Наступного дня, Іван прийшов до попа.

— Ну, як? — запитав його піп, і сам бачить, що Іван значно повеселішав.

— Дякую отче, жити стало краще і веселіше! — відповів Іван.

— Ну, а тепер Іване, вертайсь додому і виведи з кімнати свиню і поросятами, — сказав піп. Іван пішов.

Так, поступово, через кожен день-два, піп дозволяв Іванові виводити з хати тварин і кожний раз бачив, що Іван все веселішав і веселішав. Після того, як була виведена остання тварина з кімнати, тоді кімната була провітрена, побілена та прибрана, а коли заїхав піп, то вся Іванова родина дякувала попові за те, що він допоміг їм зажити радісним та щасливим життям...

(Дальше буде).

Наша допомога українським скитальникам в Европі

(Продовження зі стор. 2-гої).

зразу коштувало три місяці часу, аби добитися від американського · головнокомандуючого в Німеччині, ген. Л. Д. Клея відповідної командировки на поїздку та працю в Австрії. Власне щодо Австрії американці є під цим оглядом дуже осторожні та в жодному разі не хотіли б якнебудь стрявати в австрійські справи. Але така командировка (ордер в чотирьох мовах: англійській, французькій, російській та німецькій) дає вже всі можливості та повновласті для праці на місці. Тривало кілька місяців заки цю справу можна було в Австрії наладнати і аж в березні цього року підписано контракт праці нашого Комітету в тій країні, що його затвердили наостанці теж британські і французькі військові власті. Вже тільки з цих прикладів кожний може собі виробити бодай приблизне уявлення про труднощі робити в окупованих країнах та чому праця там видеться — як здавалосяб — так повільно. На це адв. Смук ще наводить кілька інших дрібних прикладів.

Після підписання договорів та закінчення цих перших формальностей, треба було взятися за організацію бюр нашого представництва. В Пасінгу біля Мюнхену, в будинку де була раніше школа для дівчат і де тепер приміщена головна квартира ІРО, наше представництво одержало одну кімнату на свою „головну квартиру". Але в тій нашій „головній квартирі" стіл заступала дошка, поставлена на дві баньки, а Смукові самому доводилося урядувати на вікні, а як втомився, то прямо на землі. Все треба було справді „організувати" від самого початку, бо від стільця. Сьогодні ми там маємо вже 7 кімнат, де працює 15 людей. Сьогодні ми там вже „ґоїнг консерн" — з гордістю заявляє адв. Смук, оповівши ще свої історії заки йому пощастило одержати від армії телефон та все інше, необхідне для ведення бюра. В нашому бюрі там вже є картотека з тисячами людей і кожного місяця там приймається біля 2,000 осіб, залежно від вісток про політичне положення. Бо як тільки рознесеться вістка, що між Америкою і Советами може дійти до війни, то бюро нашого Комітету зараз „облягають" скитальники, прохаючи допомоги у виїзді за море.

На окремі труднощі натрапляв адв. Смук в здобутті признання на працю нашого Комітету. Р. Смук поїхав до Баден-Баден, головної квартири французького військового управління. Для характеристики відносин в окупованій Німеччині, адв. Смук оповідає таке: Баден-Баден було колись малим містом з 18,000 населення. Сьогодні там біля 27,000 німців і біля 40,000 французів. Це має своє значення для приміщення та прохарчування. Адв. Смук був гостем французького генерала, що по-щирости ділився з ним шматком витягненого з кишені чорного хліба та „філіжанкою" кофі на снідання. На обід — точно таке саме, тільки додають ще чарку вина „аби з чоловіка дурня зробити" — оповідає свої пригоди адв. Смук. Він з великим признанням висловився про допомогу, яку там в його заходах давав йому представник наших скитальників, д-р Кальба, подібно як в американській зоні голова ЦПУЕ Василь Мудрий та багато інших осіб з українських комітетів і організацій. В Баден-Баден адв. Смук відвідав в товаристві д-ра Кальби французького головнокомандуючого, ген. Кеніґа. Під час конференції той заявив, що признає наш Комітет, але не признає йому ані права на відкриття бюра, ані затруднення персоналу. На запит адв. Смука, як генерал розуміє признання організації без признання їй права мати бюро і урядників, ген. Кініг порадив адв. Смукові, щоб той спробував довідатись про це від інших його підвладних. В дальшому ген. Кініг вияснив деякі труднощі, на які в таких справах натрапляє Франція та яких не розуміють американці. Бо фактом є, наприклад, що опановані та підбурені комуністами французькі робітники свого часу відмовлялися навантажувати кораблі, що мали перевезти до Аргентини переселенців з таборів скитальників, заявляючи, що це „колаборанти". Аж безпосередньо перед своїм від'їздом до Америки та у відповідь на телеграму, що він сам хоче інтервенювати в уряді в Парижі, адв. Смук одержав з Баден-Баден телеграфічне повідомлення, що вже все в порядку та що і у французькій зоні наш Комітет може відкрити своє бюро, але з тим застереженням, що в ньому працюватиме тільки один присланий робітник, а інші помічні сили будуть підібрані з'поміж місцевих „діпістів".

Всі кошта вдержання бюр, подорожні видатки, телефон (крім на далеку віддаль) і т. п. в америданській зоні покриває ІРО. Воно теж зобов'язується доставити відповідні засоби транспорту (авта), але „ми приїхали два роки запізно" — твердить адв. Смук, вияснюючи, що до того часу всі „вігіклс" були „зареквіровані" іншими організаціями (жидівська організація одержала їх біля 300), а крім того те все вже в більшості не придатне до вжитку. На замовлених 12 „джіпів" і два вантажні авта наш Комітет одержав там тільки один „джіп", що його тепер гірко проклинає наш шофер, бо той постійно відмовляє служби. При цьому адв. Смук коротко представив взагалі справу транспорту в окупованій Німеччині. Нюйорчани нарікають на „гущу" в міських сабвеях. Але хай би вони тільки подивился, як кожний потяг, трамвай і взагалі „мінс оф локомошин" виглядає в Німеччині, де все дословно обвішане людьми, як вулик пчолами, як в потягу можна вважати себе щасливим ставши на землю тільки одним пальцем та де німки кусають, щоб „рятувати душу" від здавлення, тоді аж можна мати уявлення, що це значить переповнений потяг. Не диво, що й представникові ЗУАДКомітету доводилось нераз користуватись власними „засобами льокомоції", отже мандрувати — як кажуть німці — „цу фус", коротко — пішки.

ВИБРАВСЯ НА КОНВЕНЦІЮ ДО ФИЛАДЕЛФІЇ З ВДЯЧНОСТИ ДЛЯ ТРУМАНА.—Едді Фиппен, каліка, років 36, вибрався на мотоциклю, який йому подарував Гери С. Труман, з Канзас Сити до Филаделфії, щоби бути свідком, як Демократична Конвенція заіменує його „приятеля" кандидатом на президента на наступну каденцію.

Справа закупу харів в армії.

Наладнавши організацію бюр та працю в них, краще — рівночасно з їх наладнуванням, адв. Смук поробив відповідні заходи, щоби закупити з т. зв. „сурплайс" від Армії відповідну кількість харчів. І ця справа не була легка, натрапляючи на цілий ряд формальних труднощів, бо закуп треба було полагоджувати через ІРО в Женеві. І тут знову „ґуд лак" та припадкові знайомства допомогли йому. Справа кілька разів мандрувала з Франкфурту до Женеви і з Женеви до Франкфурту, аж вкінці її таки полагоджено і наш Комітет одержав 5,000 пакунків „вван ін тен", приблизно по 50 фунтів різноманітних харчів в кожному. Ці пакунки в Америці мають вартість 14 долярів, а наш Комітет закупив їх по не цілих $6. Як це сталося? Діло просте: Армія ці харчі признала за „сурплайс" і визначила на них таку ціну. Подібне було й з цигарками, за які адв. Смук платив по 30 центів за картон. Справа тягнулася майже 4 місяці, але після того — можна собі уявити радість наших скитальників, як до нашого магазину заїхав цілий потяг з 10 ваґонів, навантажений закупленими для них харчами. Прямо вірити не хотіли. А тут ще й ціла місцева пошта почала заповнюватися пакунками для них, надсиланими нашим Комітетом з Филаделфії. Адв. Смук ще коротко вияснює справу цигареток, іменно, чому їм там віддається таку велику увагу. Мати - діпістка, щоб розпиналася і не знати які суми мала, вона не завжди одержить в німців молока для її дитини, але за цигаретку його одержить в кожній хвилині.

Закуплені харчі вже розійшлися і їх розділено по зонам та на базі кількости скитальників в кожній. Видано відповідного обіжника, що харчі будуть приділені насамперед найбільш потребуючим і скитальники самі повинні визначити хто такий між ними. Роздача допомог ведеться місцевими українськими організаціями і адв. Смук з признанням стверджує, що українці без сумніву найкраще зорганізовані між всіми „діпістами". Це головно як іде про „низові клітини", бо з організацією „верху" їм таки не дуже щастить. Для кращої і справнішої допомогової роботи нашого комітету, при його представництві в Европі створено Дорадчу Раду з найповажніших громадян (В. Мудрий, д-р Воробець, д-р Воєвідка та інші). Справа розподілу допомоги не належить до простих, але й з цим відповідно полагоджено. Адв. Смук — як уже згадано — привіз зі собою біля 10,000 посвідок, власноручно підписаних нашому скитальниками, що одержали від нашого Комітету допомогу. Приявні члени Дирекційної Ради з видним схвилюванням слухали розповіді адв. Смука про радість цих наших братів-скитальників в Европі зприводу цеї нашої їм допомоги. Власне ця конкретна допомога чи не в найбільшій мірі причинилася до рішального зросту авторітету нашого Комітету теж між чужими.

Допомога воякам У. П. А.

Адв. Р. Смук довше зупинився на справі допомоги воякам УПА, що перейшли в американську зону. Він стверджує, що тільки частина була інтернована, а частині відразу пощастило відповідно „змішатися" з Ді Пі. Автім, американці самі знали, що не всі „бойс оф ди буш" до них зголосилися, побоюючись евентуальної видачі. Деяка частина з них прийшла справді в оплаканому стані щодо вигляду. Це ж не жарти пробиватися таку далеку дорогу і серед постійно ворожого оточення. Вони — твердить адв. Смук — виглядали наче люди з іншої планети. З подробицями він оповів про одну дівчину-повстанку, яка теж відбула той славний рейд та в якої опісля тільки очі світилися. Ніхто не міг означити в що і як вони одягнені. Найбільша потреба була в одягах (пальта на зиму). Зразу важко було щонебудь дістати і першу допомогу ці хлопці одержали насамперед таки зі збірок в самих таборах та від самих скитальників. Опісля пощастило одержати для них пальта від Релігійної організації і це передали для них д-р Воєвідка і д-р Воробець. В дальшому, кожний з них одержав пакунок КАРЕ і на це є від них посвідчення. Поступово, для них зроблено все, що зробити було необхідно: їх звільнено, залегалізовано та відповідно забезпечено. Усім було якнайбільше на серці, щоб їм допомогти. Сьогодні їм вже майже — як вжити тамошнього українського вислову — „перепомогли", що справляє клопіт самим цим хлопцям. Вони не бажають собі, щоби з них робити героїв, вони не хочуть того. Вони прохають, щоби їх вважати за звичайних українських вояків, які не робили нічого іншого, тільки подібно як мільйони вояків інших народів виконували сво обов'язки у відношенні до своєї Батьківщини. Алв. Смук ствердив: Ви тут, в Америці, розголошуючи цих вояків як героїв, справляєте нам і їм великі труднощі.

Медична допомога.

Наше представництво в Европі одержало багато медикаментів і їх розділювано на такій самій базі, як розділюється харчову допомогу. Там є фармацевт, що має точний реєстр. Санітарно - Харитативна Служба бажала сама цю допомогу розділювати і вкінці встановлено, що їй видається по частині і як предложиться відповідні посвідчення, що медикаменти справді розділено вже та використано, тоді передається дальшу частину. Крім того, медичну, як і харчеву допомогу дається постійно кожного місяця діточим садкам, студентським харчівням та госпиталям.

Переселення.

Голвним завданням і ціллю представництва нашого Комітету в Европі адв. Смук вважає необхідність „витягнути українців з того европейського пекла". В цьому напрямку і робиться головні зусилля. Єдиним виходом в цій справі — це еміграція, але й це виглядає далеко не так, як нам тут в Америці здається. Як виглядають ці справи на ділі?

Американська Армія, негайно після вступлення до Німеччини в 1945 році роздала „переміщеним особам" до виповнення відповідні формулярі хто хоче їхати до Америки. Нам усім ще в живій пам'яті ці страшні дні, коли цих наших скитальників гонили як диких звірів, як кожний з них день і ніч дрожав що його можуть видати на певну смерть і тортури советським катам. Тому теж тільки дуже незначна частина українців ці формулярі виповнила, а інші, понад 90% не виповнили, побоюючись, що це може бути будьякий небудь трюк на те, щоб опісля їх видавати Советам. Тимчасом ці перші формулярі є тепер базою еміграції до Америки. Хто їх виповнив, той має можність прийти швидше на чергу. Хто не виповнив, той мусить дожидати, бо його документи кладеться не за порядком відповідно до еміграційних документів, але за числами цих формулярів. Адв. Смук стверджує, що не має жодних надужить під цим оглядом в американських консулятах і там теж виключене є будьяке підкупство і т. п., як це часом говориться. Натомість всілякі „швіндлі" діються по організаціях, що занімаються еміграційними справами. Наприклад: американський консуль має формулярі і теж відповідне місце на кількох нових еміґрантів до Америки. Він бере ці формулярі за порядком, провірює хто якої релігії і відповідно до того повідомляє ці релігійні організації (жидівську, католицьку, або протестантську), що він має стільки і стільки місць для нових еміґрантів і має таких і таких людей на черзі, чи ці організації згідні перебрати їх на корпоративні афідевіти. Треба додати, що консуль звертається до цих організацій аж після того, як ці нові кандидати по черзі за формулярами перейшли доходження Сі Ай Сі, або, як там кажуть, „чистилище". Вже там в Сі Ай Сі можна кандидатові всіляко пошкодити більше і менше неправдивими доносами тощо. В кожному разі Сі Ай Сі в подробицях все знає і швидко пізнається на всіх людях. Для наших скитальників, головно тих з підсоветської України, ці справи дуже скомпліковані, теж у зв'язку з їхнім колишнім страхом перед примусовою видачею Советам. Сі Ай Сі завжди догляне в чому діло. Але теж після „чистилища" в Сі Ай Сі трапляються всілякі плутання вже в організаціях, які занімаються переселенням. Вони легко можуть підставити на місце одної особи іншу, і, звичайно, українця не підставлять на місце свого. Тому великим досягненням нашого представницва було, що вона за посередсицвом ІРО і в тих еміграційих справах добилося відповідного голосу. Одне є певне: не посилайте адв. Смукові до Европи телеграм, щоби він „перетягав" одну, чи другу особу на виїзд до Америки. Все йде своїм порядком і про всі ці речі він завжди пам'ятає і ними насамперед турбується, бо це там його обов'язок.

Так виглядали еміграційні справи досі. Тепер, після ухвалення нового закону, вони будуть цілком певно змінені, але форми тих змін ще досі не визначені і з цим знову треба ждати. Проте, наше представництво завчасу робить всі можливі тільки заходи, щоби цей закон повністю використати для наших скитальників. Все це буде теж у великій мірі залежати від постави та зрозуміння справи збоку американських українців.

Подібні трудноші існують і щодо еміграції до Канади та Південної Америки. Взагалі, „еміграційна справа в Европі є горлорізна" — твердить адв. Смук. Загально вважається, що в Европі є ще 138,000 наших скитальників. З того яких 30 до 40 тисяч взагалі не зможуть нікуди виїхати, бо вони не „влазяться" у тісні форми еміграційних постанов. За справжній глум та обиду нашого століття треба вважати, як наприклад, нащ му Комітетові доводилося „догодовувати" деяких людей, щоб вони „набрали" ще кілька фунтів, яких бракувало їм, щоб могти попасти в категорії „елиджибл" до Канади. Як де в родині є яке захворіння на туберколос — справа еміграції відпадає. А як в таких обставинах, як живуть наші скитальники, не могло б бути тої недуги? Це справжня трагедія. І про це треба теж пам'ятати нам, американським українцям.

В кожному разі, зараз на скитанні є ще біля 100,000 українців, які могли б розраховувати на можливість виїзду за море. Адв. Смук так розраховує можливості нашої нової іміграції: 40,000 до Злучених Держав, 30,000 до Канади і 30,000 до Південної Америки. Але вони мусять виїхати протягом найблищих двох років, бо як не виїдуть, тоді вже не буде кому їхати. Після дальших двох років того страждання в таборах Ді Пі ці люди вже будуть в такому фізичному і духовому стані, що їх не прийме жодна країна. Вони, можливо, і самі не здають собі з того справи.

В дальшому звідомленню

(Докінчення на стор. 4-тій).

З ЖИТТЯ ГРОМАД І ОРГАНІЗАЦІЙ

ТОРП, ВИСК.

З обіду — на скитальців.

Після урочистої Служби Божої на свято Вознесення в маленькій українській православній церкві невеликої громадки українців в Торп-Люблин, Виск. відбувся в церковній гали святочний обід, на якому були парафіяни громади та їх приятелі-фармері з околиці.

По обіді товстмайстер Михайло Пірус, секретар громади, попросив до слова о. Андрія Кістя, котрий доїзджає з Мінеаполісу обслуговувати громаду. Подякувавши Богові за його ласку, а громаді за гарний обід, о. Кість закликав з цеї нагоди зробити якесь добре діло, про яке ширше заговорив п. Степан Коцюба, предсідник укр. прав. парохії в Міннеаполіс, що приїхав, як гість на це свято. Гром. Коцюба по привіті і подяці за смашний обід згадав за Старий Край, а зокрема про наших скитальців, що так гірко бідують. Потім вказав на панну Катерину Модрицьку, яка була учителькою в Галичині та переживала горе нашого народу, а тепер є разом з нами, бо щирі серцем люди, добродії Д. й К. Троців, спровадили її до себе, хоч персонально її перед тим не знали. П-нна Катерина Модрицька, молода й симпатична українка, розповіла як вона свіжо відчуває різницю життя людей тут в Америці, де всі люди такі вільні, гарно одягнені, добре відживлені, а там в таборах у Німеччині гинуть від смутку, скупчення й голоду наші кращі люди, сотки тисяч українців старших і дітей. Тут в Америці, казала вона, люди не хочуть вірити і не можуть собі уявити, як то тяжко мусять бідувати люди там в Европі, але то правда тяжка, гірка, що там наші скитальці живуть наче вязні, ходять як тіні і вмирають від виснаження та журби. Далі не могла говорити, а розплакалася, бо серце ще так гостро відчуває горе, серед якого недавно сама жила.

Товстмайстер Михайло Пірус подякував п-ні Модрицькій за щире слово і разом з предсідником парохії Прокопом Савкою та п. Миколою Ґвяздою перевели грошеву збірку на скитальців.

Жертвували: по $5: Н. й М. Ґвязда, П. Савка, Д. Троців, Й. Кудінґо; С. Коцюба $3; по $2: о. А. Кість, К. Модрицька, К. Троців, В. Устияновський; по $1.50: М. П. Пірус; М. Милан $1.25; по $1: Р. Каторинська, В. Каторинський, А. Нижник, Г. Нижник, І. Пінк.

Разом зібрано $41, які гроші відослано до ЗУАДКомітету в Филаделфії.

Ось так невелика громадка українців щиро приєдналася до великого діла рятування наших ближніх!

о. А. К.

ФРАНЦУЗИ ВШАНУВАЛИ ІВАНА РУДИЧЕВА І НАГОРОДИЛИ МЕДАЛЮ.

20. червня ц. р. в Парижі відбулось в одній із найбільших саль величаве свято, на якім найповажніші наукові особи нагороджували золотими і срібними медалями заслужених письменників, журналістів, бібліотекарів, артистів й інших за їхню культурну діяльність. Вони оцінили і працю одного з українців, а саме Івана Рудичева і нагородили його срібною медалю та дипломом за його журналістичну та бібліотечну працю.

Серед словян, а їх в Парижі дуже велике число, один лише українець одержав нагороду. Таке сталось і в 1946 році коли зпоміж всіх словян була нагороджена одна лише українка, Олександра Горайн, професор музики і співу. Так гідно французи оцінили нашого заслуженого Івана Рудичева, як журналіста і бібліотекаря.

І. Рудичів, опинившись на еміграції по першій світовій війні, став журналістом і був співробітником багатьох журналістів. По трагічній смерти Головного Отамана С. Петлюри, в Парижі була побудована Бібліотека ім. С. Петлюри, із 1926 р. до останньої війни бібліотекарем був І. Рудичів.

ВОЛЕС ЗАПОВІДАЄ СМЕРТЬ ДЕМОКРАТИЧНІЙ ПАРТІЇ

Чарлестон, Вест Ва., 12 липня. Генрі Волес, кандидат на президента з третьої партії, заповідає „смерть" Демократичній партії, в промові, що її має виголосити сьогодні перед членами його Прогресивної партії Західної Вірджинії. Волес твердить, що Демократична партія „попала в полон" Волл Стріт та великого бизнесу.

НІМЦІ ПРИЙНЯЛИ ЗАХІДНУ ПРОПОЗИЦІЮ ТВОРИТИ УРЯД

Кобленц, Німеччина, 12 липня. Після дводенної конференції премієри західно-німецьких країн прийняли минулої пятниці винесену у висліді Лондонської конференції пропозицію західних союзників щодо встановлення західно-німецького режіму, але відмовилися назвати його урядом а його основний закон конституцією. Німці заповіли відповідні проти-пропозиції в цій справі.

Шукають своїх рідних

УВАГА: Зголошуючись на Розшуки до З.У.А.Д.Комітету прохається на початку листа доконче подати під яким числом в розшуках було надруковане прізвище особи, яка вас, чи яку ви шукаєте.

За листами чи дресами від скитальників прохаємо звертатись безпосередньо до ЗУАДКомітету, адресу якого подано при кінці.

Зголошуючись на розшуки не забувайте вложити вашу жертву на покриття поштових і бюрових видатків та за витрату часу на полагодження вашої справи.

• • •

ГРУПА — ЛИСТИ ДО:

15,198 Самчук Якима від Самчук Юхима з с. Острів (Дубно).

15,199 Щурик Юрка та знайомих з с. Унятич (Дрогобич) від Хомяк Василя.

15,200 Кравців Федора Степановича з с. Низина Яблунька (Турка) від Кравців Михайла.

15,201 Маджік Корнеля і Михайла з с. Бортне (Горлиця) від Дулин Ілька с. Івана.

15,202 Щудляк Максима з с. Вяцковичі (Новий Самбір) від Гречух Івана с. Миколи.

15,203 Смеречинська Марії перебувала у моїх родичів в Станиславові, виїхала з о. Миреньким до Америки від Марії зам. Качмарська.

15,204 Марко Василя стрийка від Марко Миколи с. Гната з с. Міжинець (Перемишль).

15,205 Слободюк Федора з с. Олександрівка (Волочиська, Поділля) від Слободюк Івана с. Прокопа.

15,206 Кубрак Василя з с. Липа (Добромиль) від Турчик Анелі д. Кубрака Степана.

15,207 Бабій Антося і Клима вуйків з с. Мостище (Калуш) від Добровольський Василя с. Івана з с. Завадка.

15,208 Баранець Андрія з с. Провалі (Жовква) від брата Жук Юрія с. Михайла.

15,209 Андрійчук Івана з с. Гробівці (Станиславів) від доньки Лисконюк Кирила і Анни з дому Андрійчук.

15,210 Кірничук Івана с. Ільки від Кірничук Петра с. Антосі.

15,211 Янчишин Григорія з с. Кальників (Мостиська) від Мисюк Павла.

15,212 а) Настин Зофії з с. Осмали (Золочів) від Вовк Анни з с. Підлипці.

15,212 б) Гуцко Петра з с. Іздебки (Березів) від Сивецький Володимира с. Марії.

15,213 Рось Катерини з дому Пилипчак в м. Лісько Грушка від Пилипчак Михайла.

15,214 Боднарик Карпа пошукує жінка і донька і Корсло Іллі брата з с. Іваничі (Миньськ) від жени Анни і доньки Тетяни.

15,215 Кревних і знакомих в с. Добромірки (Збараж) прошу відізватись до свящ. Олійник Павла.

15,216 Опар Анни від Опар Дмитра с. Матвія з с. Стежниця (Сянік).

15,217 Якимів Івана, Дідик Онуфрія з с. Цебрів (Тернопіль від Ґабур Володимира.

15,218 Пасалюк Михайла і Розначук Юрка з с. Вербовець (Косів) Між Дмитерко Марії.

15,219 Думич Івана з с. Погорисько (Рава Руська) від Мацевка Івана.

15,220 Односельчан з с. Підліски Великі (Львів) просить відізватися д-р Мельник Клим.

15,221 Стадник Онуфрія від Стадник Степана с. Ілька з с. Полюхів Великий (Перемишль)

15,222 Березюк Івана з с. Чорторії (Бібрка) від Баран Миколи.

15,223 Гавриляк Юлії зам. Адамчак з с. Вишевадка (Ясло) від сестрінки Гавриляк Марії.

15,224 Громич Івана Івановича з м. Чуднів (Житомир, Волинь) а теж і знакомих Галін Шльоми і Янкеля від Громич Евгена Захаровича.

15,225 Ловас Івана з с. Гусний (Турка) від Ловас Миколи.

15,226 Бріский (Бріска) Катерини і Параскевії з с. Березка (Лісько) від Бріский Івана.

15,227 Тарасевич Марії з д. Масляньо від Семенків Евдокії зам. Смулка.

15,228 Заяць Василя стрийка, Козак Юрка брата, Котіш Терезії з дому Козак всі з с. Малого Березного (Ужгород, Карпатська Україна) від Заяць Петра.

15,229 Панасік Івана, Селівонов Федора з с. Франополя, Міхно Юхима і Івана, Самсоник Федора, Кузьмінський Юхима, Драневич Андрія з с. Радовачі (Берестя Литовське, Волинь) від Махно Івана.

15,230 Ґаран Андрія батька і брата Тимка Ґаран з с. Ферлиїв (Рогатин) від дочки вам. Демська.

Голоситись на адресу:

UNITED UKRAINIAN AMERICAN RELIEF COMMITTEE
P. O. Box 1661, Philadelphia 5, Pa.

НАША ДОПОМОГА УКРАЇНСЬКИМ СКИТАЛЬНИКАМ В ЕВРОПІ

(Докінчення зі стор. 3-тої).

адв. Смук ще довше зупинився над справою двох зорганізованих ним українських робітничих таборів, що він їх називає своїми „бейбіс" та над імпрезою Тижня Української Культури. Про ці справи вже були в часописі інформації, хоча розповідь адв. Смука про них це була наче казка, якої ніколи не навкучилося слухати.

З черги звітодавець заторкнув ще цілий ряд інших, на перший погляд менше важливих справ, але які прекрасно доповнюють цю велику роботу, що їх на добро нашим братам в Европі та на славу нам в Америці виконало европейське представництво нашого ЗУАДКомітету. До усіх цих справ будемо ще вертатися і їх поступово висвітлювати.

Своє звідомлення адвокат Смук закінчив одним прикладом. Їдучи до Америки він забрав зі собою двоє маленьких сиріт. Цих сиріток він віддав вже на виховання до відповідного інтернату. Проте, в літаку йому доводилося мати з ними деякі турботи. Бо малята радо усміхалися до принагідної жінки, що вміла теж з ними „дати собі раду", але вони жалісно ридали, як з ними „давав собі раду" сам адв. Смук. Діти потребували мами. Це саме — говорив адв. Смук — є з нашими скитальниками. Вони потребують печаливої матері, вони потребують благородної душі і великого серця і тоді вони виростуть з теперішніх фізичних обставин і духового передразнення та будуть найбільш вартісними і корисними членами нашого суспільства. Місце цеї вирозумілої і добросердної матері-опікунки для наших скитальників повинні заступити ми, американські українці. Тоді ми їх напевно врятуємо. Але це мусимо зробити вже, сьогодні, зараз, бо опісля може бути запізно.

Звіт адв. Романа Смука зробив на всіх приявних глибоке враження.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ У. Н. СОЮЗУ

CLEVELAND, O. — St. Mary's Lodge 112 will have its monthly meeting Sun., July 18, after Church Masses, in Church hall on cor. W. 7th & College Aves. We urge all members to be present. Especially those who are in arrears in dues. — Rose Kupchik, Sec'y.

НЮ ГЕЙВЕН, КОНН. — Тов. Любов. від. 370, повідомляє членів і члениць, що місячні збори відбудуться в неділю, 18. липня, в церковній гали, 127 Парк ул., зараз по Сл. Божій. Просимо членів прийти на час бо маємо деякі справи до полагодження. У. Н. Союз видасть календар на 1949 рік. Хто бажає його мати прошу зголоситись до відділових урядників. — За уряд: П. Воляник, предс.; В. Колесьняк, кас.; Р. Голубович, фін. секр.; К. Марущак, рек. секр.

ЙОНҐСТАВН, О. — Піврічні збори Тов. ім. О. Басараб, від. 348, відбудуться в четвер, 15. липня, в годині 7. ввечір, в гали церковній при Вест Райн Еве. Просимо всіх члениць прийти на ці збори, бо є важні справи до вирішення. — За уряд: Варвара Дубас, предс.; Йосифина Стахура, кас.; Марія Періг, секр.

СТЕМФОРД, КОНН. — Місячні збори Бр. св. Арх. Михаїла, від. 350, відбудуться в неділю, 18. липня, в годині 2. пополудні, в церковній гали на Ґрінвіч Еве. Просимо всіх членів і члениць, місцевих і позамісцевих, прийти точно на час, бо є важні справи до полагодження і кожний член обовязково має взяти собі тікети на пікнік, що відбудеться 25. липня. — В. Карий, предс.; В. Блащук, кас.; І. Михайлишин, секр.

ДЖЕРЗІ СИТІ, Н. ДЖ. — Тов. Укр. Січ, від. 170, повідомляє, що збори відбудуться в неділю, 18. липня, в 6. год. ввечір, в У. Н. Домі, 183 Фліт ул. Обовязком кожного члена є прийти, вирівнати свої вкладки і за тікети з пікніку, щоби можна зробити обрахунок. — І. Баранік, предс.; О. Логин, кас.; І. Грабар, секр.

НЮ ЙОРК, Н. Й. — Піврічні збори Тов. Зоря, від. 69, відбудуться в суботу, 17. липня, в церковній галі св. Юрія, 28 Іст 7. вул., в год. 8. ввечір. Просимо всіх членів прийти на збори, бо буде касовий звіт за 6 місяців, вибір комітету до балю і розібрати тикети на баль. — І. Єдинакш предс.; І. Мартинець, кас.; М. Ликтей, секр.

ПОСМЕРТНІ ЗГАДКИ

Дня 2. липня 1948 року помер у 62. році життя

МИКОЛА СТАРУЩАК,

довголітний член Тов. Запорозька Січ, від. 117 У. Н. Союзу в Ню Йорку.

Покійний походив зі села Воля Мазавецька, пов. Тернопіль, Галичина. Полишив у смутку жену.

Похорон відбувся 6. липня з похоронного заведення Петра Яреми. — В. Й. П.!

Н. Чудакевич, секр.

Дня 30. червня 1948 року помер несподівано в 33. році життя

БОГДАН БУЧАК,

член Тов. Зап. Січ, від. 371 У. Н. Союзу в Нюарку, Н. Дж.

Покійний родився на амер. землі в місті Пітсбургу, Па. Полишив у смутку жену Анну і двоє малих діточок, а це: Надію і Евгенію. Рівнож маму, два брати Андрія і Морина та дві сестри Гелен і Евгенію.

Похорон відбувся 3. липня, з погребового заведення Литвина до укр. гр.-кат. церкви при Мортон ул. в Нюарку. Тіло поховано на Голивуд цвинтарі. — В. Й. П.!

Ю. Баранюк, секр.

ПОШУКУВАННЯ

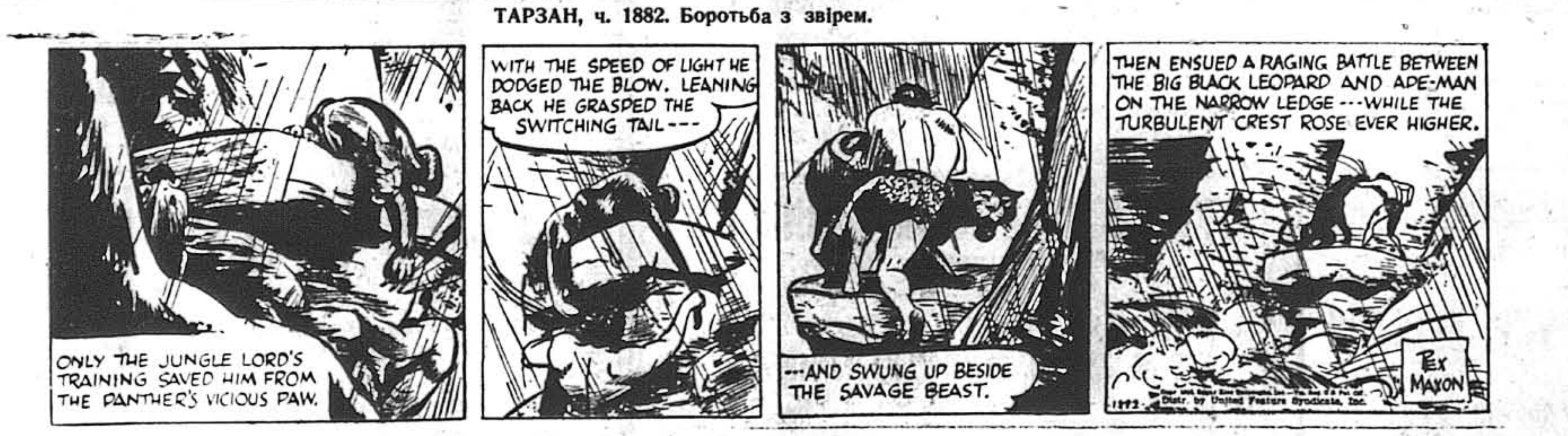
МИКОЛА РОСЯЦКИЙ, зі села Рудавка, пов. Перемишль, що живе тепер в Німеччині в американській зоні, шукає **ІВАНА і КАТЕРИНИ БЕНЬКО** з села Рудавка коло Бірчі, котрі живуть в Америці. Інтересованих прошу писати:

DIMITRI HORBOWY
604 Fay St., Utica, N. Y.

ІВАН ГОРБОВИЙ, син Ілька з Березки, поч. Бірча, пов. Добромиль, пошукує **МИКОЛУ та КАТЕРИНУ ГОРБОВУ**, які виїхали 1914 р. до Ню Йорку і там перебували цілий час. Зголошення слати на адресу:

АННА ЧАЙКА
391 East 10th St., New York, N. Y.

ТАРЗАН, ч. 1882. Боротьба з звірем.

Лише свому досвідові мусів завдячувати Тарзан рятунок перед небезпечним хижаком.

З швидкістю світла він ухилився перед ударом лапи пантери. Відхилившися взад, він вхопився її звисаючого хвоста...

...і викарабкався на скалу побіч неї.

Тоді почалася боротьба між чорною пантерою і малпочоловіком на вузькім зломі скали... а під сподом щораз вище підносилися води в ярі.